

2008-07-15

Jordbruksdepartementet
105 33 Stockholm

Ang. artikel i ATL om veterinärutredningen.

I en artikel i ATL:s nätupplaga den 19 juni 2008 uppges att Jordbruksverket fått i uppdrag att "ta över veterinärutredningen". Av artikeln framgår att Jordbruksverket då inte avser att privatisera distriktsveterinärsorganisationen utan i stället låta privatpraktiserande veterinärer delta i beredskap och smittskydd. Vi är oroad över innehållet i artikeln och undrar om detta är korrekt.

Jordbruksverket har i sin kampanj för att bevara den statliga organisationen satsat på att framhålla två områden som man påstår skulle försämrats om organisationen privatiseras, nämligen det veterinära smittskyddet och beredskapsverksamheten.

ViS:s smittskyddsutskott har i en tidigare, till jordbruksdepartementet ställd, skrivelse visat att smittskyddet kan förbättras och göras billigare än idag vid en privatisering. Distriktsveterinärsorganisationen har idag inte på något sätt någon framträdande kompetens inom sina led vad avser smittskydd. Veterinärerna inom organisationen arbetar fr.a. med sjukvård av smådjur. De är f.ö. ålagda att arbeta med alla slags djur vilket medför ett alltför ytligt kunnande och därmed heller ingen djupare kunskap om smittskyddsverksamhet. Staten borde i stället satsa på en organisation med spetskompetens i smittskydd t.ex. av den typ som finns i Danmark. Organisationen i Danmark består av 25 deltidsanställda veterinärer.

De statliga veterinärerna bedriver idag beredskapsverksamhet i en stor del av landet. Man har då åtagit sig att ta hand om alla djurslag. Det är, enligt vår bestämda uppfattning, omöjligt för den statliga organisationen att utöva en tillfredställande beredskapsverksamhet för alla djurslag. Jordbruksverket driver en stort upplagd annonskampanj i massmedia där man framhåller sin beredskapsverksamhet: "*Vi är en rikstäckande organisation med beredskap för akuta sjukdomsfall och smittskydd - dygnet runt året runt*". Verkligheten bakom detta påstående är att man i stort sett inte har några möjligheter att klara av annat än relativt enkla fall på smådjur och häst. Den statistik som finns tillgänglig visar att man inte har mer än ett akutfall per dygn på var och en av de statliga stationerna.

Veterinärutredningen har visat att företagsstrukturen inom veterinärbranschen inte är normal utan nästan uteslutande består av mycket små företag med en eller två anställda. Detta beror naturligtvis på den konkurrens som staten utövar. Det torde vara uppenbart att när staten pumpar in miljard efter miljard på en marknad som i

stort sett endast består av några hundra små företag så kan ingen naturlig marknads-situation utvecklas. Konkurrensen gäller inte bara de statliga bidragen till den egna verksamheten utan staten konkurrerar också om personal. Staten betalar veterinärer en omotiverat hög lön vilket medför att privata företag inte kan konkurrera om personal och därför inte kan expandera eller få tag i vikarier. Jordbruksverket har också hittat på författningar som gör att vissa uppdrag endast kan utföras av statliga veterinärer. Många av dessa regler saknar relevans och är uppenbart enbart till för att skapa jobb och kundkontakter åt den egna organisationen. En avveckling av distriktsveterinärsorganisationen kommer att möjliggöra en normal företagsstruktur inom veterinärbranschen vilket i sin tur leder till en ökad specialisering bland veterinärerna och därmed möjligheter att bygga upp en avancerad beredskapsverksamhet i hela landet.

Angående det i artikeln framförda erbjudandet om samarbete vad avser beredskap och smittskydd kan sägas att vi har stor erfarenhet av det samarbete som Jordbruksverket erbjuder privatpraktiserande veterinärer inom dessa områden. När det gäller jourverksamhet så erbjuder man de privatpraktiserande veterinärerna att utan ersättning bedriva dygnet-runt-täckande beredskap i utbyte mot att Jordbruksverket avstår från att öppna en konkurrerande smådjurs- eller hästmottagning i direkt närhet av den privatpraktiserande veterinären som fått erbjudandet. Som exempel kan anges att för någon månad sedan tackade en privatpraktiserande veterinär på södra Gotland nej till detta erbjudande varpå Jordbruksverket i juli utlyser två statliga tjänster som skall bemanna en ny veterinärstation i Hemse där den privatpraktiserande veterinären bedriver sin verksamhet.

När det gäller smittskyddssamarbete så går det till på det sättet att då ett utbrott av smittsam sjukdom konstaterats så försöker man under lång tid först förmå någon statlig veterinär att åta sig uppdraget. Ibland kan det gå flera dagar och ibland veckor innan sökandet efter någon statlig veterinär ges upp varvid man tvingas fråga om någon privat vill ha uppdraget. Det går alltså inte alltid att få tag i tillräckligt antal statliga veterinärer för att t.ex. ta hand om ett salmonellautbrott. Detta beror på att man inte har tillräckligt stort antal kompetent personal eller också på att den personal man har att tillgå inte är intresserad av att delta i smittskyddsarbete utan hellre vill ägna sig åt t.ex. arbete med smådjur. Jordbruksverkets förmåga att beordra personal är begränsad då man är rädd för att den anställda veterinären skall säga upp sig och öppna privatmottagning.

Artikeln ur ATL bifogas och i denna står bl.a. att *"Jordbruksverket tillhörde den majoritet av remissinstanser som sågade utredningen om den veterinära organisationen jäms med fotknölnarna. Huvudförslaget med en i mesta möjliga mån privatiserad modell fick kritik till och med från privatpraktiserande veterinärer"*. Detta är felaktigt. Majoriteten av remissinstanserna sågade inte utredningen. Ungefär hälften – de med nära anknytning till Jordbruksverket framförde de åsikter som Jordbruksverket planterat ut dvs. att smittskydd och beredskap skulle bli lidande. Den andra halvan t.ex. Konkurrensverket, Statskontoret, Ekonomistyrningsverket, flera länsveterinärer, m.fl. anslöt sig till en privatisering. Ingen privatpraktiserande veterinär kritiserade, enligt vår kännedom, förslaget. Enligt en av Sveriges veterinärförbund utförd enkätundersökning så vill majoriteten av de svenska veterinärerna att distriktsveterinärsorganisationen skall förändras och att man på något sätt skall lösa konkurrenssituationen.

Vår uppfattning är att den statliga distriktsorganisationen är en omodern företeelse som inte passar in i dagens samhälle. Den bemannas t.ex. nu under sommartid av ett stort antal vikarier som, ofta utan någon som helst handledning eller backup, har ålagts att sköta det löpande arbetet och jourverksamhet på alla djurslag - och som dessutom skall kunna ställa upp om en smittskyddssituation skulle uppstå. Detta är mer eller mindre exakt som den situation som förelåg för 40 – 50 år sedan. Detta föranleder Jordbruksverket att varje sommar i juli eller augusti gå ut med en pressre-

lease om att det föreligger brist på veterinärer. Det är inte korrekt. Den dåliga tillgången på veterinärer under sommaren beror huvudsakligen på dålig planering från Jordbruksverkets sida.

Den enda anledning till att distriktsveterinärsorganisationen fortfarande existerar är de över 100 miljoner kronor som årligen pumpas in i den. Om organisationen tillåts fortsätta utan förändringar kommer vi inom några år att ha ett hundratal statliga veterinärstationer som bedriver enklare vård av häst och smådjur samt en viss ambulering verksamhet på animalieproducerande djur. Denna verksamhet kommer att kräva betydligt större statliga anslag än vad man erhåller idag utan att något positivt tillförs till landets djursjukvård. Utvecklingen kommer alltså att avstanna i väntan på att organisationen läggs ner vilket är något, som enligt vår uppfattning, måste ske förr eller senare. Nedläggning måste ske inte bara ur konkurrenssynpunkt utan också för det ohållbara i att tillsynsmyndigheten bedriver kommersiell verksamhet, bl.a. i konkurrens med tillsynsobjekten, och därmed är jävig vilket måste anses vara oacceptabelt. Vi kan inte heller förstå att regeringen accepterar att landets expertmyndighet på jordbruk via distriktsveterinärsorganisationen bedriver försäljning av antibiotika och andra läkemedel till lantbrukare. Detta sker dessutom med ett påslag av 30 % på inköpspriset. Vi har noterat, att i andra länder inom EU, så har man inte insett att Jordbruksverket, som bl.a. är kontrollmyndigheten för all veterinär verksamhet, som största och mest framträdande verksamhet driver en kommersiell veterinär verksamhet huvudsakligen i form av smådjursmottagningar runt om i Sverige. Någon motsvarighet till detta finns inte i något annat EU-land. Distriktsveterinärsorganisationen torde vara ett av världens största veterinära företag.

Huvuddelen av den sjukvård distriktsveterinärsorganisationen bedriver, ca 80 %, riktar sig mot smådjur och häst. Det måste anses som anmärkningsvärt att staten satsar på att tillhandahålla subventioner till dessa djurslag då de till nästan 100 % är försäkrade för veterinärvård. De pengar staten satsar på distriktsveterinärsorganisationen tillfaller de av staten anställda veterinärerna i form av höga löner och inte lantbruket vilket ursprungligen var syftet. Om man vill återgå till den ursprungliga inriktningen finns det flera olika sätt att göra detta på. Som exempel kan nämnas subventionerad veterinärvårdsförsäkring för animalieproducerande djur, vilket dessutom skulle göra bidraget konkurrensneutralt. Ur lantbrukets perspektiv måste en sådan lösning framstå som avsevärt mer kostnadseffektiv jämfört med att subventionera lönen för smådjurspraktiserande distriktsveterinärer.

Vår förhoppning är att innehållet i artikeln i ATL är felaktigt och att den proposition man arbetar med på Jordbruksdepartementet kommer att föreslå en fullständig privatisering av distriktsveterinärsorganisationen.

Med vänlig hälsning

Agneta Johnsson

Ordförande

Föreningen ViS, Veterinärer i Sverige.

Kopia av artikel i ATL, nätupplagan

Torsdag 19 juni 2008

Jordbruksverket tar över veterinärfrågan

Veterinärutredningens största kritiker, Jordbruksverket, får i uppdrag att föra utredningen vidare.

Jordbruksverket tillhörde den majoritet av remissinstanser som sågade utredningen om den veterinära organisationen jäms med fotknölarna. Huvudförslaget med en i mesta möjliga mån privatiserad modell fick kritik till och med från privatpraktiserande veterinärer.

De vanligaste invändningarna mot förslaget var att smittberedskapen skulle försämrats, liksom tillgängligheten för lantbrukare i glesbefolkade delar av Sverige. De privata veterinärerna gillade inte inslaget av tvång för att garantera att veterinär jour och smittskyddsberedskap upprätthålls.

Efter att ha funderat i mer än ett år har regeringen gett Jordbruksverket i uppdrag att titta närmare på två av alternativen i utredningen; så stor privatisering som möjligt och en variant där en bibehållen distriktsveterinärorganisation kombineras med möjligheter för privata veterinärer att delta.

- Vi ska se hur man kan få in de privatpraktiserande veterinärerna mer, så att de kan få offentliga uppgifter, ingå i jouden och användas i smittskyddsarbetet, säger Leif Denneberg, chefsveterinär på Jordbruksverket.

Med tanke på att verket redan i sitt remissvar lanserade en kombinationsmodell är det föga troligt att de kommer att förorda en mer omfattande privatisering nu. - Att vi kan utnyttja alla individer, all kompetens i ett land som vårt, det tycker vi är en bra inriktning.

I uppdraget ingår att tillsammans med Livsmedelsverket föreslå ett system där även privatpraktiserande veterinärer kan arbeta som besiktningsveterinärer. Inget av alternativen får kosta mer än vad dagens organisation gör. Utredningen ska vara klar den första september i år.